

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наглядовою радою
ПАТ «УКРНАФТА»

Протокол засідання
Наглядової ради
від 29.05.2024 № 11/24

ПОЛІТИКА
УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПАТ «УКРНАФТА»

Київ
2024

ЗМІСТ

Розділ I.	Загальні положення	3
Розділ II.	Перелік джерел і термінологія	3
Розділ III.	Система управління ризиками	6
Розділ IV.	Етапи процесу управління ризиками	7
Розділ V.	Модель розподілу функцій між учасниками системи управління ризиками	9
Розділ VI.	Стратегії реагування на ризики	13
Розділ VII.	Інформаційні технології	13
Розділ VIII.	Декларація схильності до ризиків	15
Розділ IX.	Вимоги до звітності	16
Розділ X.	Культура управління ризиками	16
Розділ XI.	Прикінцеві положення	17

Розділ I. Загальні положення

1.1. Ця Політика визначає мету, основні завдання, принципи, етапи та розподіл функцій між учасниками процесу належного управління ризиками, а також порядок організації системи управління ризиками ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «УКРНАФТА» (далі – ПАТ «УКРНАФТА» або Компанія) на всіх організаційних рівнях.

1.2. Ця Політика розроблена відповідно до нормативно-правових актів і державних стандартів України з урахуванням рекомендацій міжнародних організацій та кращих практик у сфері управління ризиками, перелік яких визначено в розділі II.

1.3. Система управління ризиками є частиною загальної системи корпоративного управління ПАТ «УКРНАФТА» і спрямована на забезпечення стійкого розвитку Компанії у межах реалізації її стратегії.

1.4. Положення цієї Політики є основою для розроблення інших внутрішніх документів ПАТ «УКРНАФТА», які більш детально регламентують порядок та методи управління певними видами ризиків.

1.5. Дотримання вимог цієї Політики є обов'язковим для всіх працівників ПАТ «УКРНАФТА» в межах функціональних обов'язків, визначених посадовими інструкціями, цією Політикою, а також іншими внутрішніми документами ПАТ «УКРНАФТА».

Розділ II. Перелік джерел і термінологія

2.1. При розробленні цієї Політики були використані такі державні стандарти України, нормативно-правові акти, рекомендації міжнародних організацій та практики у сфері управління ризиками, а саме:

№	Найменування документа
1	ДСТУ ISO 31000:2018 «Менеджмент ризиків. Принципи та настанови» (IEC/ISO 31000:2018, IDT)
2	ДСТУ ISO/TR 31004 :2018 «Менеджмент ризиків. Настанова з впровадження ISO 31000» (ISO/TR 31004 :2013, IDT)
3	ДСТУ ISO Guide 73:2013 «Керування ризиком. Словник термінів» (ISO Guide 73:2009, IDT)
4	ДСТУ IEC 31010:2022 "Управління ризиками. Методи оцінювання ризиків" (IEC 31010:2019)
5	Комітет спонсорських організацій Комісії Тредвея (COSO), «Управління ризиками. Інтеграція зі стратегією та продуктивністю»
6	Федерація європейських асоціацій ризик-менеджерів (FERMA), «Стандарти управління ризиками»

7	Інститут внутрішніх аудиторів (ПА), «Три лінії захисту у системі ефективного управління ризиками та контролів»
8	Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення корпоративного управління»
9	Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСД) «Керівні принципи ОЕСР щодо корпоративного врядування на підприємствах державної форми власності»
10	Постанова НБУ від 11.06.2018 №64 «Про затвердження Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах»

2.2. Терміни, які використовуються в цій Політиці:

Адміністратор інформаційних ресурсів – працівник департаменту управління ризиками, який здійснює накопичення та систематизацію інформації системи управління ризиками в середовищі інформаційно-аналітичної системи.

Бізнес-процес – повторювана функція, діяльність (дія), яка має початок та кінець та спрямована на досягнення певного результату.

Власник бізнес-процесу – структурний підрозділ ПАТ «УКРНАФТА» (керівник або працівник), який здійснює реалізацію (у тому числі, забезпечує взаємодію всіх інших учасників бізнес-процесу), відповідальний за результати та досягнення цілей бізнес-процесу. Власник бізнес-процесу є власником усіх ризиків, ідентифікованих у межах зазначеного бізнес-процесу.

Власник ризику – власник бізнес-процесу / менеджер проєкту, який відповідає за ризик та наділений повноваженнями управляти ним.

Декларація схильності до ризиків – внутрішній документ, який визначає сукупну величину ризик-апетиту, види ризиків, які ПАТ «УКРНАФТА» прийматиме або уникатиме з метою досягнення своїх стратегічних цілей та виконання завдань, а також рівень ризик-апетиту щодо кожного з них (індивідуальний рівень).

Джерело ризику – чинник (явище, обставина, процес тощо), який сам собою чи разом з іншими чинниками має властивий йому потенціал спричинювати виникнення ризику.

Ключовий індикатор ризику – кількісний показник, що дає змогу контролювати зміну правдоподібності (імовірності) або зміну можливих наслідків реалізації ризиків.

Критерій ризику – сукупність факторів (показників), у зіставленні з якими оцінюється суттєвість ризику.

Культура управління ризиками – дотримання визначених ПАТ «УКРНАФТА» принципів, правил та норм, спрямованих на інформування всіх працівників Компанії щодо прийняття ризиків та управління ризиками.

Ліміт ризику – обмеження, встановлені ПАТ «УКРНАФТА» для контролю величини ризиків, на які наражається Компанія у своїй діяльності.

Наслідок – результат настання події, який впливає на досягнення цілей ПАТ «УКРНАФТА».

Неприйнятна поведінка – поведінка та інші дії працівників, які можуть мати негативні наслідки для ПАТ «УКРНАФТА». До випадків неприйнятною поведінки належать, зокрема, але не обмежуючись: подання недостовірної фінансової, статистичної та управлінської звітності; порушення законодавства України, внутрішніх документів ПАТ «УКРНАФТА».

Подія ризику (інцидент) – виникнення чи змінення конкретної низки обставин, дія внутрішніх або зовнішніх факторів, що спричиняє виникнення невизначеності щодо досягнення цілей.

Правдоподібність (імовірність) – міра можливості реалізації ризику, що подана числом.

Ризик – невизначеність щодо досягнення цілей ПАТ «УКРНАФТА» через наявність імовірності виникнення втрат (збитків) або недоотримання доходів / невикористання можливостей унаслідок впливу негативних внутрішніх та зовнішніх факторів або виникнення чи змінення конкретної низки обставин.

Ризик-апетит (готовність до ризику) – сукупна величина за всіма видами ризиків та окремо за кожним із ризиків, визначених наперед та в межах допустимого рівня ризику, щодо яких ПАТ «УКРНАФТА» прийнято рішення про доцільність / необхідність їх утримання з метою досягнення своїх стратегічних цілей та виконання завдань.

Ризик-координатор – уповноважений працівник структурного підрозділу ПАТ «УКРНАФТА», відповідальний у межах свого структурного підрозділу / проекту за взаємодію з департаментом управління ризиками та виконання функцій з управління ризиками відповідно до моделі їхнього розподілу між учасниками системи управління ризиками, на якого покладаються обов'язки наказом ПАТ «УКРНАФТА».

Система управління ризиками – сукупність належним чином задокументованих і затверджених політики, методик і процедур управління ризиками, які визначають порядок дій, спрямованих на здійснення систематичного процесу ідентифікування, аналізування, оцінювання, моніторингу, контролю, звітування та реагування на всі види ризиків на всіх організаційних рівнях.

Стрес-сценарій – модель можливого розвитку подій (обставин) унаслідок впливу різних факторів ризиків, виникнення яких може завдати шкоди фінансовому стану, репутації або діяльності ПАТ «УКРНАФТА».

Стрес-тестування – метод вимірювання ризику, що дає змогу оцінити потенційні несприятливі результати впливу ризиків як величину збитків (втрат),

що можуть стати наслідком шоккових змін різних факторів ризиків, які відповідають виключним (екстремальним), але імовірним подіям.

Інформаційно-аналітична система – сукупність визначених взаємозв'язаних інформаційних ресурсів та автоматизованих сервісів системи управління ризиками ПАТ «УКРНАФТА», об'єднаних єдиним обчислювальним середовищем (платформою), що забезпечує безперервність їх функціонування, високий рівень доступності в інтерактивному режимі реального часу, а також захист інформації.

Розділ III. Система управління ризиками

3.1. З метою забезпечення належного функціонування процесу управління ризиками ПАТ «УКРНАФТА» запроваджує систему управління ризиками, метою якої є:

3.1.1. Забезпечення / підтримання прийнятного рівня ризиків у межах ризик-апетиту або інших лімітів і обмежень.

3.1.2. Мінімізація можливих втрат від реалізації ризиків для забезпечення фінансової стійкості ПАТ «УКРНАФТА».

3.1.3. Забезпечення ефективного розподілу ресурсів для оптимізації співвідношення ризику і досягнення цілей ПАТ «УКРНАФТА».

3.1.4. Забезпечення безперервної діяльності в довгостроковій перспективі і планування оптимального управління діяльністю ПАТ «УКРНАФТА» з урахуванням можливих стресових умов.

3.2. Завданнями системи управління ризиками є:

3.2.1. Ідентифікування, аналізування та оцінювання істотності ризиків.

3.2.2. Встановлення лімітів та обмежень ризиків.

3.2.3. Моніторинг та контроль за обсягами прийнятого ризику, реалізація заходів з мінімізації рівня прийнятого ПАТ «УКРНАФТА» ризику з метою його утримання в межах встановлених обмежень.

3.2.4. Розроблення превентивних заходів зі зниження рівня ризиків у разі настання стресових умов.

3.2.5. Здійснення стратегічного планування з урахуванням рівня ризику, що приймається.

3.2.6. Забезпечення єдиного розуміння ризиків на корпоративному рівні.

3.2.7. Розвиток в ПАТ «УКРНАФТА» культури управління ризиками та компетенції з управління ризиками з урахуванням кращих світових практик.

3.3. ПАТ «УКРНАФТА» створює комплексну та ефективну систему управління ризиками з урахуванням особливостей, напрямів, характеру

діяльності, а також важливості ПАТ «УКРНАФТА» як суб'єкта національної системи захисту критичної інфраструктури, яка відповідає таким принципам:

3.3.1. Ефективність – забезпечення об'єктивного оцінювання розміру ризиків ПАТ «УКРНАФТА» та повноти заходів щодо управління ризиками з оптимальним використанням фінансових ресурсів, персоналу та інформаційних ресурсів Компанії щодо управління ризиками.

3.3.2. Своєчасність – забезпечення своєчасного (на ранній стадії) виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення всіх видів ризиків на всіх організаційних рівнях.

3.3.3. Структурованість – чіткий розподіл функцій, обов'язків і повноважень з управління ризиками між усіма структурними підрозділами і працівниками ПАТ «УКРНАФТА» та їхньої відповідальності згідно з таким розподілом.

3.3.4. Розмежування обов'язків (відокремлення функції контролю від здійснення операцій) – уникнення ситуації, за якої одна й та сама особа здійснює діяльність та виконує функції контролю над цією діяльністю.

3.3.5. Комплексність – охоплення всіх видів діяльності ПАТ «УКРНАФТА» на всіх організаційних рівнях в усіх його структурних підрозділах, бізнес-процесах та проектах.

3.3.6. Пропорційність – відповідність системи управління ризиками місії, цінностям, стратегічним цілям, системній важливості, обсягу та виду діяльності ПАТ «УКРНАФТА».

3.3.7. Незалежність – свобода від обставин, що становлять загрозу для неупередженого виконання департаментом управління ризиками своїх функцій.

3.3.8. Конфіденційність – обмеження доступу до інформації ПАТ «УКРНАФТА», яка має бути захищеною від несанкціонованого доступу.

3.3.9. Прозорість – оприлюднення ПАТ «УКРНАФТА» відкритої інформації щодо системи управління ризиками.

3.3.10. Колегіальність – виконання дій з управління ризиками, які впливають на діяльність декількох структурних підрозділів або проектів ПАТ «УКРНАФТА», ґрунтується на спільно прийнятих рішеннях.

3.3.11. Уніфікованість середовища – процеси управління ризиками здійснюються на підставі єдиних для ПАТ «УКРНАФТА» принципів та підходів, норм та вимог, термінології, методології (необхідної для конкретного випадку застосування) та структури звітності.

Розділ IV. Етапи процесу управління ризиками

Процес управління ризиками в ПАТ «УКРНАФТА» є сукупністю взаємопов'язаних дій, які безперервно виконуються відповідно до цієї Політики,

процедур і відповідних методик з управління ризиками, та передбачає реалізацію таких етапів втілення:

ідентифікування ризику – процес збору даних, виявлення, усвідомлювання та описування ризику, який охоплює визначення джерела ризику, подій ризику або обставин, що можуть мати матеріальний / нематеріальний вплив на досягнення цілей ПАТ «УКРНАФТА»;

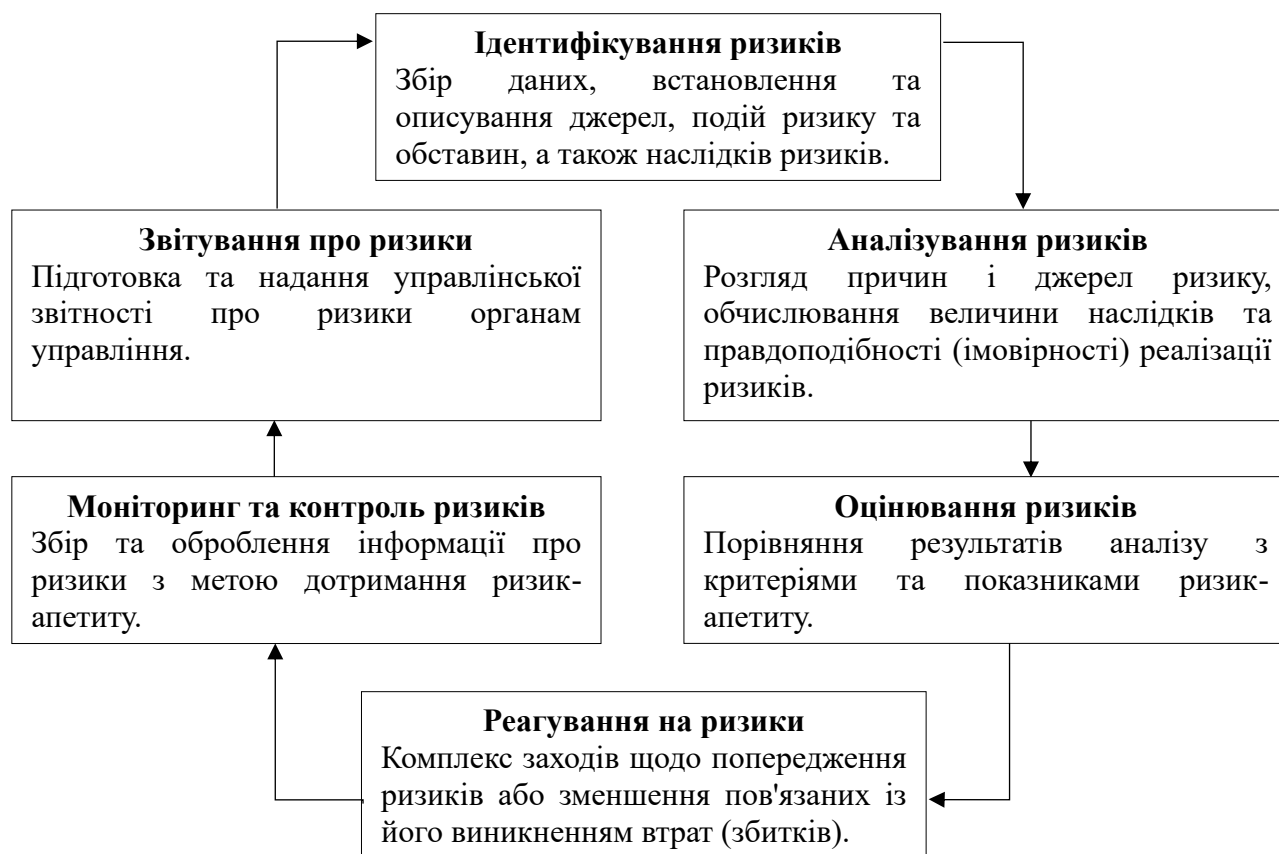
аналізування ризику – процес, спрямований на розгляд причин і джерел ризику, обчислення рівня ризику, а саме встановлення величини наслідків та правдоподібності (імовірності) виникнення цих наслідків. Результати аналізу ризику є підставою для здійснення подальшого оцінювання ризику;

оцінювання ризику – процес порівняння результатів аналізу ризику з критеріями ризику для подальшого формування судження щодо прийнятності / неприйнятності ризику з урахуванням визначеного ПАТ «УКРНАФТА» ризик-апетиту. Результати оцінювання ризику є підставою для прийняття рішень щодо подальших дій;

реагування на ризик – заходи щодо попередження ризиків або зменшення пов'язаних із його виникненням втрат (збитків), спрямованих на підтримання ризику на рівні визначеного ПАТ «УКРНАФТА» ризик-апетиту;

моніторинг та контроль ризику – заходи, що передбачають систематичний збір та оброблення інформації про ризики з метою дотримання визначеного ПАТ «УКРНАФТА» ризик-апетиту;

звітування – заходи з підготовки та надання управлінської звітності про ризики, яка використовується органами управління ПАТ «УКРНАФТА» для планування подальшої діяльності та / або прийняття відповідних управлінських рішень.

Розділ V. Модель розподілу функцій між учасниками системи управління ризиками

5.1. Для забезпечення ефективності процесу управління ризиками і з урахуванням необхідності мінімізації суперечностей цілей між прийняттям ризиків, обмеженням і контролем рівня ризиків, а також аудитом системи управління ризиками ПАТ «УКРНАФТА» організовує систему управління ризиками, яка ґрунтується на розподілі обов'язків між підрозділами Компанії із застосуванням моделі трьох ліній захисту.

І лінія захисту

Мета	Управління ризиками на рівні бізнес-процесів та проектів
Учасники	На рівні структурних підрозділів та проектів – власників бізнес-процесів та менеджерів проектів, які є власниками всіх ризиків, що виникають у сфері їхньої відповідальності. Власники ризиків відповідають за ідентифікацію, аналіз та оцінку ризиків, вжиття управлінських заходів та звітування щодо таких ризиків. У кожному структурному підрозділі першої лінії захисту призначається ризик-координатор. Ризик-координатором проекту ПАТ «УКРНАФТА» є менеджер проекту.

Основні функції	<ul style="list-style-type: none"> • Ідентифікування ризиків. • Аналізування та оцінювання ризиків. • Прийняття ризиків при здійсненні діяльності (у межах своєї компетенції) в межах встановлених обмежень. • Розроблення та впровадження управлінських заходів, спрямованих на мінімізацію рівня ризиків. • Формування та подання звітності департаменту управління ризиками про рівень ризиків, власниками яких вони є. <p>Особливу роль у реалізації функцій I лінії захисту відіграють ризик-координатори структурних підрозділів та проєктів, які виконують такі функції:</p> <ul style="list-style-type: none"> • координують та беруть участь у процесі ідентифікування, аналізування, оцінювання ризиків; побудові / регламентації бізнес-процесів та впровадженні ефективних заходів внутрішнього контролю, власником або учасником яких є відповідний структурний підрозділ / проєкт, менеджером якого є ризик-координатор; • виявляють на рівні структурного підрозділу / проєкту події, що призводять до виникнення ризиків, а також інформують департамент управління ризиками про виникнення таких подій; • беруть участь у розробленні ключових індикаторів ризику; • як експерти беруть участь у створенні стрес-сценаріїв для проведення тестування; • забезпечують проведення самооцінки ризиків структурними підрозділами; • взаємодіють з керівником свого структурного підрозділу / спонсором проєкту щодо дотримання положень цієї Політики, порядків та процедур з управління ризиками; • здійснюють координацію діяльності щодо навчання і забезпечення обізнаності працівників відповідного структурного підрозділу / команди проєкту щодо положень цієї Політики, порядків і процедур з управління ризиками.
II лінія захисту	
Мета	Забезпечення ефективності функціонування системи управління ризиками та незалежне оцінювання

Учасники	На рівні департаменту управління ризиками, функціонально підпорядкованого Наглядній раді (відповідному комітету Наглядової ради)
Основні функції	<ul style="list-style-type: none"> • Незалежні від I лінії захисту ідентифікування, аналізування та оцінювання ризиків. • Розроблення, впровадження та розвиток системи управління ризиками. • Розроблення та підтримання в актуальному стані внутрішніх документів (цієї Політики, методик, моделей, інформаційних ресурсів, регламентів бізнес-процесів, декларації схильності до ризиків тощо). • Розвиток культури управління ризиками. • Здійснення стрес-тестування ризиків, на які наражається ПАТ «УКРНАФТА» під час своєї діяльності. • Надання консультацій структурним підрозділам / менеджерам проєктів ПАТ «УКРНАФТА» щодо управління ризиками. • Проведення навчання і забезпечення обізнаності працівників ПАТ «УКРНАФТА» щодо управління ризиками. • Координація проведення та здійснення аналізу результатів самооцінки ризиків, проведеної структурними підрозділами. • Консолідація інформації, підготовка та надання звітності щодо ризиків органам управління ПАТ «УКРНАФТА», Комітету з управління ризиками ПАТ «УКРНАФТА». • Інформування органів управління ПАТ «УКРНАФТА» про виникнення порушень показників, визначених декларацією схильності до ризиків; виникнення ризиків та подій ризику (інцидентів), інформація про які підлягає ескалації. • Участь у роботі колегіальних органів ПАТ «УКРНАФТА» із правом висловлення позиції (правом дорадчого голосу) з метою забезпечення прийняття зважених рішень з урахуванням рівня ризику.
III лінія захисту	
Мета	Оцінювання ефективності системи управління ризиками
Учасники	На рівні департаменту внутрішнього аудиту
Основні функції	<ul style="list-style-type: none"> • Здійснення оцінювання ефективності виконання функцій структурними підрозділами I та II ліній захисту.

	<ul style="list-style-type: none"> • Інформування органів управління ПАТ «УКРНАФТА» про виявлені недоліки в системі управління ризиками. • Здійснення нагляду за усуненням недоліків у системі управління ризиками.
--	---

5.2. Функції основних учасників системи управління ризиками ПАТ «УКРНАФТА» визначені в пункті 5.1 цієї Політики, до того ж учасниками системи управління ризиками є органи управління ПАТ «УКРНАФТА» та Комітет з управління ризиками ПАТ «УКРНАФТА».

5.2.1. Виконавчий орган ПАТ «УКРНАФТА»:

здійснює контроль за функціонуванням системи управління ризиками;

затверджує внутрішні документи, що регламентують функціонування системи управління ризиками (за виключенням тих, що віднесені до компетенції Наглядової ради ПАТ «УКРНАФТА»);

забезпечує учасників моделі трьох ліній захисту ресурсами, необхідними для виконання покладених на них функцій та функціонування системи управління ризиками в цілому;

забезпечує розвиток культури управління ризиками та створює необхідну атмосферу (tone at the top) для функціонування системи управління ризиками.

5.2.2. Комітет з управління ризиками ПАТ «УКРНАФТА»:

здійснює контроль за дотриманням лімітів показників ризик-апетиту (готовності до ризику);

приймає рішення та контролює здійснення заходів щодо усунення порушень показників ризик-апетиту (готовності до ризику);

визначає власників ризиків, притаманних діяльності ПАТ «УКРНАФТА»;

затверджує плани управління ризиками ПАТ «УКРНАФТА» та здійснює моніторинг їх виконання.

5.2.3. Наглядова рада ПАТ «УКРНАФТА»:

здійснює контроль за ефективністю функціонуванням системи управління ризиками;

здійснює перегляд (не рідше одного разу на рік) ефективності функціонування системи управління ризиками;

здійснює оцінку рівня забезпеченості учасників моделі трьох ліній захисту ресурсами, необхідними для виконання покладених на них функцій та функціонування системи управління ризиками в цілому;

затверджує політику управління ризиками ПАТ «УКРНАФТА»;

затверджує декларацію схильності до ризиків ПАТ «УКРНАФТА»;

створює необхідну атмосферу (tone at the top) для функціонування системи управління ризиками.

Розділ VI. Стратегії реагування на ризики

6.1. Залежно від результатів аналізу та оцінювання ризиків, а також з урахуванням показників ризик-апетиту ПАТ «УКРНАФТА» використовує такі стратегії реагування на ризики:

6.1.1. Прийняття ризиків – продовження діяльності без змін. Утримання ризиків на рівні, що перебуває в межах визначеного ПАТ «УКРНАФТА» ризик-апетиту (готовності до ризику) та не створює загрози для інтересів суспільства, акціонерів, кредиторів, фінансової стійкості репутації або досягнення цілей ПАТ «УКРНАФТА».

6.1.2. Пом'якшення ризиків – комплекс заходів, спрямованих на зменшення імовірності виникнення ризику та/або зменшення впливу ризику на результати діяльності ПАТ «УКРНАФТА».

6.1.3. Передавання ризику – передавання ПАТ «УКРНАФТА» своєї відповідальності за ризик іншим особам за винагороду (або без неї).

6.1.4. Уникнення ризику – припинення здійснення операцій або утримання від здійснення операцій, що з високою імовірністю настання призводять до значних втрат.

Розділ VII. Інформаційні технології

7.1. Управління ризиками будується на основі використання сучасних інформаційних технологій, що забезпечують належний рівень та ефективність інформаційно-аналітичного супроводу процесів прийняття управлінських рішень у мирний час та в умовах воєнного стану в середовищі інформаційно-аналітичної системи завдяки:

7.1.1. Автоматизації процесів збору інформації про події ризику (інциденти) з внутрішніх та зовнішніх (відкритих та з обмеженим доступом) джерел інформації.

7.1.2. Автоматизації окремих процесів аналізування та оцінювання ризиків, притаманних діяльності ПАТ «УКРНАФТА».

7.1.3. Організації процесів контрольованої інформаційної взаємодії між всіма учасниками системи управління ризиками ПАТ «УКРНАФТА» з урахуванням рівня обмеження доступу до інформації та розмежування прав доступу до неї.

7.1.4. Графічного відтворення (візуалізації) отриманої і обробленої інформації та геопросторових даних, що містяться в інформаційних ресурсах системи управління ризиками.

7.1.5. Автоматизації процесів формування управлінської звітності системи управління ризиками.

7.2. Збір даних про внутрішні та зовнішні події ризику (інциденти) здійснюється ПАТ «УКРНАФТА» в середовищі інформаційно-аналітичної системи, адміністратором інформаційних ресурсів якої є працівник департаменту управління ризиками.

7.2.1 До внутрішніх подій ризику (інцидентів) належать: будь-які втрати, порушення безперервності діяльності, неусвідомлені помилки персоналу через некомпетентність, порушення відповідальними особами наявних повноважень або виникнення інших випадків неприйнятної поведінки, збої в електронних мережах та інформаційних системах, що призвели до порушення функціонування Компанії, втрати даних та / або цінної інформації, та / або суттєвої затримки виконання певних операцій тощо.

7.2.2. Зовнішні події ризику (інциденти), що безпосередньо позначаються на діяльності ПАТ «УКРНАФТА», можуть проявлятися у вигляді: несприятливих умов у воєнній, політичній, правовій, економічній сферах країни, змін міжнародних відносин, а також політичної ситуації в одній із країн, які впливають на діяльність Компанії або її партнерів / контрагентів (війни, міжнародні скандали, імпічмент глави держави, закриття кордонів, пандемії), змін законодавства різних країн, несприятливих змін кон'юнктури на окремих ринках або всієї економічної ситуації в цілому (економічна криза), змін відсоткових ставок, валютних курсів, темпів інфляції, змін платоспроможності контрагентів тощо.

7.2.3 Для належного формування (збору інформації) про зовнішні та внутрішні події ризику (інциденти) принциповим є розуміння відмінності між поняттями подія ризику (інцидент) і ризик. Подією можна визначати те, що вже відбулося. Ризиком визначається те, що поки ще не реалізувалося, але може статися в майбутньому. У той момент, коли ризик реалізувався, він перестає бути ризиком і стає подією.

7.3. Процеси управління ризиками в середовищі інформаційно-аналітичної системи здійснюється на підставі методик, моделей, регламентів бізнес-процесів

та інших документів і інструментів системи управління ризиками, затверджених ПАТ «УКРНАФТА» встановленим порядком.

Розділ VIII. Декларація схильності до ризиків

8.1. Декларація схильності до ризиків ПАТ «УКРНАФТА» (далі – Декларація) визначає сукупну величину ризик-апетиту, види ризиків, які ПАТ «УКРНАФТА» прийматиме або уникатиме з метою досягнення своїх стратегічних цілей та виконання завдань, а також рівень ризик-апетиту щодо кожного з них.

8.2. Зміст Декларації доводиться до відома працівників ПАТ «УКРНАФТА», які приймають ризики та несуть відповідальність за них.

8.3. Складовими Декларації є: сукупний ризик-апетит; види ризиків, для яких ПАТ «УКРНАФТА» створює/підтримує систему управління ризиками; ризик-апетит у розрізі всіх напрямів діяльності; ризики, яких ПАТ «УКРНАФТА» має уникати; мінімальний перелік кількісних та якісних показників ризик-апетиту; підходи та перелік припущень, що були використані ПАТ «УКРНАФТА» під час визначення показників ризик-апетиту; внутрішні та зовнішні чинники і обмеження, що впливають на прийняття ПАТ «УКРНАФТА» ризиків.

8.4. Департамент управління ризиками здійснює / забезпечує розрахунок показників ризик-апетиту (лімітів) та виявлення фактів наближення / порушення лімітів з метою здійснення контролю рівня ризику. Розрахунки здійснюються з урахуванням інформації, яка надається департаменту управління ризиками підрозділами ПАТ «УКРНАФТА», визначеними відповідальними за надання інформації необхідної для розрахунку.

8.5. Для прийняття відповідних та своєчасних управлінських рішень в ПАТ «УКРНАФТА» запроваджується відповідна процедура ескалації порушень показників, визначених Декларацією.

8.6. Звітування про дотримання показників, визначених Декларацією здійснюється департаментом управління ризиками ПАТ «УКРНАФТА» щоквартально станом на звітні кварталні дати та доводиться встановленим порядком до відома Комітету з управління ризиками, Виконавчому органу та Наглядовій раді ПАТ «УКРНАФТА» у строки, визначені Декларацією.

8.7. Перегляд Декларації здійснюється не рідше ніж один раз на рік. Достроковий перегляд здійснюється у разі виникнення суттєвих змін поточного стану або умов діяльності; зміни річного плану діяльності та/або стратегії ПАТ «УКРНАФТА».

Розділ ІХ. Вимоги до звітності

9.1. При формуванні управлінської звітності про ризики ПАТ «УКРНАФТА» дотримується таких вимог.

9.1.1. Раціональність: при формуванні звітності необхідно фокусуватися на економічності системи звітності, забезпечуючи наявність усієї необхідної інформації, що відповідає потребам і дає змогу приймати управлінські рішення.

9.1.2. Доступність для сприйняття: звітність має бути зрозуміла цільовій аудиторії з точки зору рівня деталізації та об'єму інформації, що міститься в ній.

9.1.3. Достовірність: звітність щодо ризиків має містити коректні, порівняні та точні дані.

9.1.4. Агрегованість: формат звітності повинен давати змогу агрегувати інформацію за різними видами ризиків, бізнес-процесами та напрямками діяльності.

9.1.5. Оперативність: організація системи звітності повинна здійснюватися так, щоб у разі виникнення кризових умов можна було забезпечити оперативне надання даних про фактичний і цільовий рівень, а також структуру ризиків для своєчасного вжиття управлінських заходів.

9.1.6. Цілісність: звітність повинна формуватися із заданою періодичністю, а зміст звітів повинен представлятися в структурованому вигляді.

Розділ Х. Культура управління ризиками

10.1. Культура управління ризиками є частиною корпоративної культури ПАТ «УКРНАФТА», доповнює процедури, а також є невід'ємним компонентом управління ризиками.

10.2. Основними задачами культури управління ризиками є:

10.2.1. Отримання працівниками відповідних знань та навичок у сфері управління ризиками за допомогою систематичного навчання.

10.2.2. Забезпечення правильного використання працівниками ПАТ «УКРНАФТА» інструментів управління ризиками в щоденній діяльності.

10.2.3. Формування у працівників навичок своєчасного застосування інструментів управління ризиками.

10.2.4. Забезпечення відкритої і активної комунікації про цінності та принципи культури управління ризиками.

10.3. З метою дотримання як керівниками ПАТ «УКРНАФТА», так і іншими працівниками Компанії культури управління ризиками Наглядова рада та Виконавчий орган ПАТ «УКРНАФТА» створюють необхідну атмосферу (tone at the top) шляхом:

10.3.1. Визначення та дотримання корпоративних цінностей, а також здійснення нагляду за дотриманням таких цінностей.

10.3.2. Забезпечення розуміння як керівниками ПАТ «УКРНАФТА», так і іншими працівниками Компанії їхньої ролі під час управління ризиками з метою досягнення цілей діяльності ПАТ «УКРНАФТА», а також розуміння відповідальності за порушення встановленого рівня ризик-апетиту.

10.3.3. Підвищення рівня обізнаності щодо ризиків шляхом забезпечення систематичного ознайомлення всіх структурних підрозділів ПАТ «УКРНАФТА» з актуальними положеннями цієї Політики, процедурами і методами управління ризиками, а також заохочення до вільного обміну інформацією і критичного оцінювання прийняття ризиків ПАТ «УКРНАФТА».

10.3.4. Отримання підтверджень, що керівники та інші працівники ПАТ «УКРНАФТА» поінформовані про дисциплінарні санкції або інші заходи впливу, які застосовуватимуться до них у разі вчинення ними порушення або прояву неприйнятної поведінки при виконанні ними посадових обов'язків.

Розділ XI. Прикінцеві положення

11.1. Ця Політика набирає чинності з дати її затвердження.

11.2. Ця Політика діє до її скасування або прийняття нової Політики, яка регулює питання управління ризиками в ПАТ «УКРНАФТА».

11.3. Зміни та доповнення до цієї Політики оформлюються окремим документом, або шляхом викладення Політики в новій редакції.

11.4. У разі невідповідності будь-якої частини цієї Політики законодавству України, у тому числі у разі прийняття змін, Політика буде діяти лише в тій частині, що не суперечитиме законодавству України.

11.5. Відповідальність за актуалізацію/узгодження із законодавством України цієї Політики покладається на департамент управління ризиками ПАТ «УКРНАФТА».

Голова Наглядової ради
Chairman of the Supervisory Board

Дункан НАЙТІНГЕЙЛ
Duncan NIGHTINGALE

Секретар Наглядової ради
Secretary of the Supervisory Board

Роза ТАПАНОВА
Roza TAPANOVA